

Piratenzenders op Noordzee zwijgen

Unieke formule verdwenen

Binnenlands gebeuren

(Van onze correspondent)

HILVERSUM — Veronica blaast de laatste adem uit. Vanmiddag, zaterdag 31 augustus 1974 om 18.00 uur zwijgt de zender op de Noordzee voorgoed. Na ruim veertien jaar is de arm van de wet net lang genoeg gebleken om dit fenomeen te laten verdwijnen. Een woelig bestaan, dat zich niet alleen heeft gekenmerkt door het opgewekt plaatjes draaien, maar ook door minder plezierige activiteiten, is ten einde. Driekwart van de Nederlandse bevolking vindt het jammer. De muziekcultuur verschaalt, want het „muzikale behangetje” is van de muur gerukt. De afgelopen week heeft Radio Veronica gegonsd van de werklust. Alle medewerkers hebben zich volledig gestort op een documentaire, die maar liefst 168 uur duurde. Daarin werd de volledige Veronica-geschiedenis opnieuw tot leven gebracht. Platen uit de desbetreffende periode omlijsten die historie.

Op dit moment maakt een grote machteloosheid zich van vrijwel iedere Veronica-medewerker meester. Het was bekend dat hun formule uniek was, de werksfeer als in geen ander bedrijf en de werkzaamheden zeer aantrekkelijk. „Nu wil iedereen discjockey worden”, zei Joost de Draaier eens. „Ik weet nog dat ik vroeger admiraal wilde worden”. Radio Veronica is daar verantwoordelijk voor geweest. De Veronica-formule, waarmee ook in de politiek hevig is geschermd, is onvervangbaar. Het is niet eens zo zeer de horizontale programmering (elk vast uur een vaste d-jay), maar de ongedwongen sfeer, waarin de programma's tot stand kwamen.

De afgelopen dagen hebben enkele discjockey's van Hilversum-3 hun kans benut om nog even iets te proeven van die specifieke Veronica-formule. Na hun bezoek aan de studio's, waren zij unaniem van oordeel dat het doodzonde was om zo iets te laten verdwijnen. „We zullen er verschrikkelijk hard aan moeten werken om dat bij Hilversum-3 voor elkaar te krijgen, maar ik zie het niet gebeuren”, aldus een hunner.

Toch een verlies, hoewel uiteraard niet iedereen dat zo ervaart. Er is in Nederland een minderheid, die Veronica afwijst, omdat het een kapitalistische instelling is, omdat het illegaal is en smaakbedervend. De explosieven aan boord van concurrent Noordzee op last van een deel van de (inmiddels ontslagen) Veronica-top hebben veel kwaad bloed gezet. Een ander verwijt hoort

men in sommige platenkringen, waar de macht en de willekeur van Veronica wordt gehekelde.

Dat staat dan allemaal op de negatieve bladzijde van de vrije zender, maar de balans slaat door naar de positieve kant. Veronica heeft veertien jaar lang muzikaal genoeg verschaft aan miljoenen. Geen enkele luisteraar heeft tegen zijn zin afgestemd. Popmuziek is nu een hoogontwikkelde cultuuruiting, dank zij en in weerwil van de vaak weinig om het lijf hebbende plaatjes. Er zijn acties gehouden (miljoen voor de Nierstichting, zwembad voor Emmeloord). Ruim 250.000 Nederlanders betaalden lidmaatschapsgeld voor de Veronica Omroep Organisatie.

De historie van Veronica is net een spannend boek met als hoogtepunt de politieke verwickelingen, de demonstratie op het Binnenhof, de stranding en als dieptepunt het fatale tijdstip van vandaag. De verdwijning van Veronica zal niet onaanzienlijke gevolgen hebben. In de eerste plaats voor de medewerkers zelf. Als zij straks de teleurstelling hebben verwerkt zullen de meesten zich vervoegen bij de gemeente om een werkloosheidsuitkering. Voor sommigen ziet de toekomst er weinig rooskleurig uit. Alleen Tineke en Will Luikinga hebben iets te doen. Tineke wordt betrokken bij een NOS-tv-programma en de TROS zal van Luikinga's diensten gebruik maken.

De technici hebben het moeilijker. De meesten kwamen bij Veronica in hun nog avontuurlijke jaren. Ze bekwaam-

den zich in radiotechniek en bleven er hangen, sommigen meer dan twaalf jaar. Ze huwden, kregen gezinsuitbreiding, kochten een huis en bouwden zo aan een burgermansbestaan dat niets meer met het piratendom had uit te staan.

Veronica heeft overigens nog veel pijlen op de boog. De naam zal blijven voortbestaan in de Veronica Omroep Organisatie, die domicilie heeft gekozen in het omroepkwartier te Hilversum. Aan de Oude Enghweg staat de villa Vita Nuova (Nieuw Leven). Daar trekken de VOO-medewerkers zich terug in afwachting van de nieuwe beslissing. Er is immers een aanvraag ingediend om de status van aspirant-omroep te verwerven, nu CRM-minister Van Doorn de toelating als c-omroep onmogelijk maakte.

De VOO blijft de top-veertig samenstellen. Het is de ruggegraat voor het station en voor de platenindustrie gebleken. „Wij willen geen gat laten vallen”, aldus voormalig programmaleider Rob Out. „Als wij er mee stoppen gaat een ander ermee vandoor. Wat moeten wij dan als we straks met de VOO kunnen doorgaan?” De top-veertig wordt nog steeds in een oplage van 250.000 exemplaren bij de platenhandel verspreid. Ook het blad „Veronica 538” drukt de hitlijsten af. Het blad blijft voortbestaan, evenals een ander Veronica-produkt, de drive-in-show.